2026

संस्कृतव्याकरणम्

UGVYDS 601

वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी -08, (स्वरवैदिकी)

प्रथमपत्रम्

पूर्णाङ्काः –60

समयः –सार्धघण्टाद्वयम्

अधस्तानानां प्रश्नानां संक्षिप्तमुत्तरं प्रदेयम्। 1×10=10

1. पुनर्वसुशब्दस्य लोके कस्मिन् वचने प्रयोगो भवति ?
2. पतिशब्दस्य छन्दसि घिसंज्ञा नित्यं भवति विकल्पेन वा?
3. ता ता पिण्डानाम् प्रयोगे ता ता पदं कस्मिन् वचने कस्मिञ्च लिङ्गे प्रयुक्तं विद्यते ?
4. भय्यप्रवय्ये च छन्दसि, सूत्रे भय्यः पदस्य का व्युत्पत्तिः?
5. अव्ययावद्यादवक्रमुरव्रतायमन्वत्ववस्युषु च, सूत्रेण किं कार्यं भवति?
6. अनुदात्तं पदमेकवर्जम् इति कीदृशं सूत्रम् ?
7. सुबामन्त्रिते पराङ्गवत्स्वरे सूत्रेण किं कार्यं भवति?
8. धातूनामन्तोदात्तः केन सूत्रेण भवति?
9. नित्यं मन्त्रे, सूत्रस्य कोऽर्थः?
10. आशितः कर्ता, सूत्रे आशितः पदस्य कोऽर्थः?

अधस्तनेषु पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। 6×05 = 30

11. छन्दसि पुनर्वस्वोरेकवचनम्, सूत्रं व्याख्यायताम्।
12. अयस्मयादीनि छन्दसि, सूत्रं प्रतिपाद्यताम्।
13. प्रकृत्यान्तः पादमव्यपरे, सूत्रं व्याख्यायताम्।
14. गोः पादान्ते, सूत्रं सोदाहरणं प्रस्तूयताम्।
15. सुबामन्त्रिते पराङ्गवत्स्वरे, सूत्रं व्याख्यायताम्।
16. झल्युपोत्तमम्, सूत्रं व्याख्यायताम्?
17. ईवत्याः, सूत्रं प्रतिपाद्यताम्

अधस्तनेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ। 10×02=20

18. छन्दसि लुङ्लङ्लिटः, सूत्रं व्याख्यायताम्।
19. आङोऽनुनासिकश्छन्दसि, सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।
20. देवब्राह्मणोरनुदात्तः, सूत्रं सोदाहरणं प्रस्तूयताम्।
21. छन्दसि परेऽपि, सूत्रं व्याख्यायताम्।

****